

MOSTY

Wydaje Haszomer Hacair w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu
we wtorki, czwartki i soboty

Rok IV

Łódź, czwartek 28 kwietnia 1949 r.

Nr 49 (319)

NATALI DZIA

O właściwe formy kolonizacji

Z chwilą proklamowania państwa Izrael, skusisko żydowskie w Palestynie wkroczyło w nowy okres swojego rozwoju. Nowa sytuacja polityczna stworzyła możliwość gwałtownego, dotychczas nie spotykanego, wzrostu liczebności ludności żydowskiej w kraju, co też postawiło problem jego siły chłonnej w nowym świecie. Pod tym względem zachodzi tu zjawisko niespotykane w dziejach innych narodów. Emigracja w świecie kapitalistycznym odbywa się zazwyczaj z krajów zacofanych do krajów gospodarczo bardziej rozwiniętych. Bodźcem do takiej imigracji bywa chęć poprawy warunków materialnych. Czy zjawisko emigracji wśród Żydów daje się wytłumaczyć tymi samymi warunkami obiektywnymi kapitalizmu a oddziałującymi się szczególnie ostro na mniejszościach narodowych? Bez względu na to, że Palestyna nie mogła odgrywać roli magnesu ekonomicznego. W chwili, gdy Żydzi zaczęli do niej powracać po dwutyścioletniej tułaczce w cywilizowanej Europie, była ona krajem nie tylko nie rozwiniętym, ale wręcz gospodarczo zacofanym. Jeżeli mimo to Palestyna nabrała siły przyciągania dla najszerzych mas żydowskich i wchłania obecnie do 150 tysięcy Żydów rocznie, to nie można tego nazwać zwykłą emigracją, lecz aliją czyli wznieśnięciem się na wyższy szczebel bytu narodowego. Czy zachodzi tu wbrew prawom ekonomicznym rządzącym rozwojem społeczeństwo? Nie! Ale ma tu miejsce świadoma działalność zorganizowanego ludu żydowskiego na bazie ogólnych praw bytu narodu w epoce kapitalizmu. Bez tej świadomości twórczej mas mielibyśmy jedynie życiową emigrację nie zmieniającą struktury ekonomicznej skupiska. Zorganizowana forma aliji do Palestyny umożliwiła przez warstwowanie mas żydowskich i uczyniła je zdolnymi do prowadzenia heroicznej antyimperialistycznej walki o samodzielną państwowość, walki, która znalazła tak gorące i szczere poparcie ze strony sił postępu i demokracji na świecie ze Związkiem Radzieckim na czele.

Działalność ruchu chalucozego odegrała w tym wypadku rolę czynnika kształtującego i przyspieszającego procesy, które stanowią historyczną konieczność. Sądymy, że nie nastal jeszcze kres dla takiego działania i że siły konsekwentnie rewolucyjne w łonie ruchu chalucozego umożliwią dalszą koncentrację narodu na jego własnej ziemi i doprowadzą w końcu do triumfu socjalizmu w tej części Bliskiego Wschodu.

Nieprzerwany potok nowych imigrantów podąża ze wszystkich ośrodków żydowskich do kraju. Rzecz jasna, że młodemu państwu, które nie zdążyło jeszcze zaleczyć ran spowodowanych wojną — nie łatwo sprostać zadaniom natychmiastowego zakwaterowania i zatrudnienia nowych olim. Na drodze tej pokonać trzeba olbrzymie trudności natury finansowej i społecznej.

Nie ulega wątpliwości, że rząd o hegemonii robotniczej przedzie podałby tym zadaniom z tej prostej przyczyny, że życie gospodarcze oparłoby na zasadach częściowego przynajmniej planowania. Nieograniczona swoboda kapitalistów i ich anarchizujące metody gospodarowania ograniczają siły absorpcyjne kraju.

Sily rewolucyjne Izraela z Mapam na czele będą walczyć o wprowadzenie gospodarki planowej, gdyż tą drogą można zagwarantować nieprzerwaną imigrację.

To jednak nie wszystko. Sily absorpcyjne kraju dadzą się zwiększyć jedynie dzięki kolonizacji rolnej.

Dochodzą do nas echa dyskusji o zastąpieniu obecnej woluntarnej formy kolonizacji kibucowej osadnictwem przeprowadzonym środkami przymusu i nakazu z góry. Na miejscu wolnego, samodzielnego i autonomicznego kolektywu rolnego, lan suje się koncepcję zespolonego gospodarstwa, pozostającego pod nadzorem kierownika, „dowodzącego” życiem społecznym i pracą. Sądymy, iż taka koncepcja nie posiada szans powodzenia. Świadczy o tym doświadczenie pierwszych lat kolonizacji w Palestynie.

Nikt nie uciardzi, że jakakolwiek forma osiedleńcza ma prawo monopolu w życiu Izraela. Lecz woluntarnej formie życia kibucowego nie zastąpi. Muszą nadal być kultywowane owe bodźce

Plan Lowdermilka -- wykonany

Izrael nie poprzestanie na nawodnieniu doliny Jordanu

TEL-AWIW (Obsł. wł.). Na ręce min. Szaret złożony został raport o wykonaniu planu nawodnienia doliny Jordanu, t. zw. planu dra Lowdermilka. Min. Szaret przedstawił z kolei raport członkom rządu.

Prace nad zrealizowaniem planu trwały ponad pięć lat. Na czele grupy inżynierów stał James Hays, projektodawca planu iry-

gacyjnego doliny Tennessee. W imieniu Agencji Żydowskiej dr Emanuel Neuman przedłożył wykaz kosztów, jakie pochłonięła realizacja planu. Koszty te wynoszą ogółem 250 milionów dolarów.

W uroczystości, jaka odbyła się w związku z zakończeniem prac irygacyjnych, wygłosił przemówienie min. Szaret, który

oświadczył że zakończenie tych robót jest rozwiązaniem najbardziej palących problemów w Izraelu a mianowicie: kwestii nawodnienia kraju. „Ten wielki plan irygacji jest dla nas szczególnie ważny ze względu na Negew, z którego urodziny chcemy kwitnąć sad”.

Dr Neuman oświadczył, że należy nawodnić cały Bliski Wschód. Zagadnienie to jest jednak szczególnie ważne w Izraelu, gdzie liczba ludności wzrasta bardzo szybko, na skutek masowego przybytku imigrantów. Dr Lowdermilk, który zaprojektował i zapoczątkował prace, uważał, że wykonanie tego zamierzenia będzie przykładem dla zacofanych obszarów Bliskiego Wschodu. Wszyscy mówcy wyrazili się z uznaniem o doktorze Lowdermilku, podnosząc jego zasługi dla państwa żydowskiego.

Uroczyste zamknięcie Kongresu Pokoju

w Paryżu

W atmosferze nieopisanego entuzjazmu zakończył w Paryżu swe obrady Światowy Kongres w Obronie Pokoju.

Punktem kulminacyjnym końcowego posiedzenia było odczytanie przez Aragona projektu Manifestu, przygotowanego przez Komisję Kongresową. Sala rozbrzmiewała oklaskami i okrzykami.

Kiedy Aragon skończył czytanie Manifestu, entuzjazm osiągnął szczyt. Członkowie Kongresu wołają we wszystkich językach świata: Paix! Mir! Pace! Pokój! Peace! Friede! (Tekst manifestu podaje- my obok).

Delegaci, stojąc intonują Marsyliankę, którą podejmują goście i dziennikarze na trybunach.

Manifest Pokoju

Podajemy w skróceniu tekst Manifestu przyjęty jednoomyślnie przez uczestników Kongresu Pokoju. Manifest przetłumaczony zostanie na wszystkie języki świata.

„My, delegaci siedemdziesięciu dwóch państw świata, kobiety i mężczyźni, będący przedstawicielami wszystkich cywilizacji, wszystkich światopoglądów i wszystkich ras, zdaliśmy sobie sprawę ze strasznego niebezpieczeństwa, które znowu zagraża światu — a mianowicie: z niebezpieczeństwa wojny.

Sprawy zimnej wojny przeszły już z fazy szantażu, do otwartych przygotowań wojennych.

Lecz, jak o tym świadczy Światowy Kongres Pokoju, faktem jest, że ludy świata przestały być bierne i zamierzają

odegrać czynną i konstruktywną rolę. Ludy te reprezentowane na naszym Światowym Kongresie Pokojowym, stwierdzają: opowiadamy się za Kartą ONZ i przeciwko sojuszm wojskowym, pozbawiającym ją znaczenia i prowadzącym do wojny. Jesteśmy przeciwni miażdżącemu ciężarowi wydatków wojskowych, powodujących nędzę wśród narodów. Opowiadamy się za zakazem broni atomowych i innych środków masowego niszczenia istnień ludzkich. Domagamy się ograniczenia sił zbrojnych wielkich mocarstw i ustanowienia skutecznej międzynarodowej kontroli, która by zapewniła wykorzystanie energii atomowej wyłącznie dla pokojowych celów i dla dobra ludzkości.

Walczymy o narodową niepodległość i pokojową współpracę wszystkich narodów, o prawo narodów do samostanowienia — co jest podstawowym warunkiem wolności i pokoju. Jesteśmy przeciwni wszelkim przedsięwzięciom, które w celu utorowania drogi wojnie ograniczają wolności demokratyczne. Stanowimy powszechny front w obronie prawdy i słuszności”.

W zakończeniu Manifest głosi:

„Światowy Kongres Pokoju proklamuje, że od tej chwili obrona pokoju należy do wszystkich ludzi. W imieniu 600 milionów kobiet i mężczyzn, reprezentowanych tu, Światowy Kongres Pokoju wysłał orędzie do narodów świata. Brzmi ono: „Odwagi i wiary! Potrafimy się zjednoczyć. Potrafiliśmy się pogodzić. Jesteśmy gotowi i zdecydowani wygrać wojnę o pokój, wojnę o życie!”.

Czyn 1-Majowy chłopów

WARSZAWA. (PAP). Z całego kraju bez przerwy napływają meldunki o przedterminowym wykonaniu zobowiązań 1 Majowych. M. in. obficie napływają meldunki o wykonaniu zobowiązań, podjętych przez chłopów.

20 tysięcy chłopów pomorskich, zrzeszonych w SL i PSL, ściśle współpracując ze sobą przystąpiło na terenie wszystkich gmin i gromad do realizacji podjętych zobowiązań 1-Majowych.

Jak wynika z dotychczasowych meldunków w województwie w akcji kontraktacji trzody, przoduje gmina Unisław, w powiecie chełmińskim, która wywiązała się w 182 proc.

CENTRALNA AKADEMIA PIERWSZOMAJOWA PRACOWNIKÓW KULTURY I SZTUKI.

WARSZAWA. (PAP). W celu uczczenia Święta 1 Maja odbędzie się dnia 29 bm.

ideowe, które cementują społeczność i rodzą czyny poświęcenia i bohaterstwa w pracy i walce. W ostatecznym rachunku decyduje zawsze ciałowiek, urzeczywistniający wskazania ideowe. Kolonizacja szerokich mas na roli przez stworzenie kolektywnych gospodarstw, których jedność opiera się na wartościach ideowych ruchu chalucozego — o to walczą nasza bratnia partia i Izraelu.

J. F.

o godz. 14-ej w Państwowym Teatrze Polskim centralna akademia pracowników kultury i sztuki organizowana przez Komitet Obchodu Święta 1 Maja przy Min. Kultury i Sztuki.

W części artystycznej wezmą udział: orkiestra Filharmonii Stołecznej, artyści PTP: M. Wyrzykowski i Z. Małynicz, pianistka B. Hesse-Bukowska oraz E. Pawlak (śpiew).

Ponadto utwory własne odczytają pisarze i poeci S. Wygodzki, L. Lewin i T. Kubiak.

WARSZAWA. (PAP). Niedziela 24 b.m. przeszła w całym kraju pod znakiem wykonania zobowiązań pierwszomajowych.

Na całym Pomorzu Zachodnim, we wszystkich zakładach pracy ostatnia niedziela przed dniem 1 Maja przeszła pod znakiem realizacji uchwał, powziętych ku uczczeniu Święta Pracy. M. in. około 700 pracowników umysłowych DOKP Szczecin załadowało w Dąbiu pod Szczecinem 90 wagonów piaskiem, który służyć będzie do budowy nasypów pod stacją dla przeladunków masowych w porcie szczecińskim i pod tory kolejowe na szlaku Stragard — Krzyż.

W BUDAPESZCIE ODBĘDZIE SIĘ II ŚWIATOWY KONGRES MŁODZIEŻY

BUDAPESZT (PAP). W okresie od 14 do 28 sierpnia odbędzie się w Budapeszcie II Światowy Kongres Młodzieży Demokratycznej, w którym wezmą udział przedstawiciele młodzieży 50 krajów. Ogólna ilość delegatów, którzy przybędą do Budapesztu, oblicza się na przeszło 10 tysięcy, reprezentujących 70 milionów młodzieży. Kongres przebiegać będzie pod hasłem „Jedności, trwałości pokoju, demokracji i niezawisłości ludów”.

XXII Targi Poznańskie

POZNAŃ (PAP). Sześćdziesiąt tysięcy osób zwiedziło Międzynarodowe Targi Poznańskie w niedzielę, 24 b.m. W sobotę, kiedy Targi otwarte były dla publiczności tylko po południu, zwiedziło je ponad 10 tysięcy osób.

W ciągu 1-ej doby po otwarciu Targi zwiedziło 1,000 gości przybyłych z zagranicy: ze Związku Radzieckiego, Czechosłowacji, Rumunii, Węgier, Holandii, Włoch, radzieckiej strefy Niemiec, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Szwecji, Austrii, Finlandii, Egiptu i Turcji.

AMBASADOR ZW. RADZIECKIEGO O MIĘDZYNARODOWYCH TARGACH POZNAŃSKICH

POZNAŃ (PAP). Bezpośrednio po zwiedzeniu XXII Międzynarodowych Targów poznańskich ambasador Związku Radzieckiego Wiktor Lebediew podzielił się ze specjalnym wysłannikiem PAP swymi wrażeniami oświadczając:

„Trzeci już z kolei rok obserwuję Międzynarodowe Targi Poznańskie i zmiany, które widzę z roku na rok, świadczą o postępie Polski. Życie gospodarcze Polski rozwija się znacznie szybciej niż po pierwszej wojnie światowej, jakkolwiek wtedy zniszczenia kraju nie przybrały tak wielkich rozmiarów jak w wojnie ostatniej.

Pomimo, iż w stosunku do Polski stosowa na jest ze strony Stanów Zjednoczonych polityka dyskryminacyjna, w ciągu czterech lat osiągnięty został poziom przekraczający przedwojenny.

Świadczy to o wielkiej żywotności nowego ustroju, który obecnie istnieje w Polsce. Świadczy to także o tym, że naród Polski jest w stanie przy pomocy swych sojuszników rozwiązać wszelkie, stojące przed nim problemy gospodarcze”.

Dymisja dr-a Bunche'a

TEL-AWIW (Kol Israel) — Podano oficjalnie do wiadomości, że rozjemca ONZ w Palestynie dr Ralph Bunche został zwolniony z zajmowanego stanowiska na własną prośbę. Prawdopodobnie powołany on zostanie na stanowisko kierownika wydziału dla spraw Bliskiego Wschodu w Departamencie Stanu USA.

Towarzystwo Przyjaciół ONZ w USA po stanowio nadać d-rowni Bunche'owi odznakę honorową, jako wyraz uznania za wysiłki, dokonane przezeń w okresie rokowań izraelsko-arabskich o zawieszenie bro ni

Rzecznik rządu Izraela podał do wiadomości, że zakończone zostało śledztwo w związku z zabójstwem pierwszego rozjemcy ONZ, hrabiego Volke Bernadotte'a. Sprawozdanie rządu Izraela przestane zostanie Radzie Bezpieczeństwa, zaś kopia — rządowi szwedzkiemu

NASZYM ZDANIEM... Niebezpieczny objaw

Partia nasza traktowała zawsze stosunek do Arabów jako problem międzynarodowy, a jednocześnie jako sprawdzian zrozumienia istotnych interesów narodu żydowskiego.

Od pierwszej chwili swego istnienia walczyła ona nieugięcie o sojusz i współpracę z masami pracującymi narodu arabskiego. Nie jest dla nikogo tajemnicą, że na tej polityce byliśmy odosobnieni. Reformistyczna Mapa przykrywała swoje szowinistyczne tendencje ogólnikowym frazesem o tym, że „nie może być mowy o sojuszu z Arabami, ponieważ wśród nich prawie nie ma elementów, które pragnęłyby takiego sojuszu“.

Skrajna prawica zaś nie ukrywała swej wrogości wobec narodu arabskiego, co niejednokrotnie wyrażało się w aktach terrorku i prowokacji. Fałszywy i reakcyjny stosunek prawicy do kwestii arabskiej wyrażał wiele szkód naszym interesom narodowym. Jednakże w nowej rzeczywistości — po proklamowaniu w Palestynie państwa żydowskiego — stanowisko to wręcz fatalnie odbija się na rozwoju naszej polityki. O ile łatwiejsza byłaby sytuacja Izraela, gdyby rząd, stanowiący na stanowisku proponowanym przez Mapam, przygotował warunki dla utworzenia we wschodniej części Palestyny samodzielnego i demokratycznego państwa arabskiego! Jeszcze jaszkawiej przejawia się fałszywy stosunek do Arabów i kwestii arabskiej w wewnętrznej polityce obecnego rządu.

Na terenie naszego państwa Arabowie silną rzeczą występują nie jako część wielkiego narodu, lecz jako mniejszość narodowa. A wiemy doskonale, że w ustroju kapitalistycznym nieradko stosunek do mniejszości narodowej wykorzystywany jest jako środek odwrócenia uwagi szerokiej masy pracujących od bolączek natury społecznej. Czy również w Izraelu grozi niebezpieczeństwo takiej taktyki ze strony klas posiadających oraz stronnictw będących obecnie przy władzy?

W ciągu krótkiej historii państwa żydowskiego nagromadziło się już немало faktów, które mogą świadczyć o tym, że takie tendencje rzeczywiście istnieją. Wbrew sprzeciwowi Mapam i komunistów, nie dopuszczono do utworzenia komisji parlamentarnej dla spraw mniejszości narodowych; mimo licznych protestów ze strony opozycji lewicowej, urzędy państwowe nie zawsze traktują obywateli arabskich na równi z żydowskimi itp.

Ostatnio zdarzył się w Haifie wypadek, który jest dowodem, iż pewne elementy w życiu w swisty sposób tłumaczą sobie ten stosunek rządu do mniejszości arabskiej. Pewnego dnia grupa zdemobilizowanych żołnierzy wdarła się do kilku domów cywilnej ludności arabskiej, usuwając około dziesięciu rodzin z ich mieszkań, wzywając ich meble na bruk. Prawdą jest, że centralne władze interweniowały i „wysiedliły“ Arabowie zostali z powrotem wprowadzeni do swoich mieszkań. Prawdą jest, że po fakcie tym niemal wszystkie gazety napiętnowały nieuczyn wyczyn grupy żołnierzy, którzy stali się ofiarą podżegawczej kampanii ciemnych elementów z pod znaku „Chejrutu“. Ale czy można na tym poprzestać? „Al Hamiszar“ pisze w artykule wstępny pod tytułem „Skandal w Haifie“: „Interweniując na rzecz poszkodowanych (Arabów) i wprowadzając ich z powrotem do ich własnych mieszkań, spełniły organy władzy centralnej swój elementarny obowiązek wobec cywilnych, pokojowo usposobionych obywateli państwa Izrael. Ale na tym jeszcze nie koniec. Zadaniem rządu jest wykryć winnych w organizowaniu tej nieuczyn „operacji“ i pociągnąć ich do odpowiedzialności. Napaść na ludność cywilną w Haifie nie była czynnem spontanicznym, a rząd zobowiązany do strzeżenia porządku i prawa w państwie musi zbadać, kto namówił tych żołnierzy pozbawionych dachu nad głową do aktu przemocy, kto wykorzystał ich rozgorczenie, składając ich do terrorku właśnie w stosunku do ludności arabskiej“.

Wypadek w Haifie jest smutną konsekwencją polityki, jaką stale stosował wobec Arabów prawicowy odłam jiszuru. Jest ono wręcz ostrzeżeniem pod adresem obecnego rządu, wskazującym do czego może dojść, o ile polityka ta nie ulegnie zasadniczej zmianie.

(C-4)

Na łamach prasy izraelskiej Stanowisko Partii Komunistycznej Izraela w sprawie aktualnych zagadnień kraju

Ostatnio toczyła się na łamach „Hapoel Hacair“ (tygodnika Mapai) oraz dziennika „Kol Haam“ ciekawa polemika na temat polityki ekonomicznej obecnego rządu Izraela. Przytaczamy niżej urywek odpowiedzi udzielonej przez „Kol Haam“ publicyście mapajowskiemu Ben Natanowi:

„N. Ben Natan obrał sobie wielce oryginalny sposób polemizowania z nami. Imputuje on naszej gazecie twierdzenia, które nigdy nie pojawiły się na jej łamach — twierdzenia pozostające w rażącej sprzeczności z naszym stanowiskiem — po czym zarzuca nam „analfabetyzm w kwestiach ekonomicznych“.

Po pierwsze, nie jest prawdą, że „Kol Haam“ nie wyraził swojej zgody na planowanie ekonomiczne w państwie Izrael.

Wręcz przeciwnie: gazeta nasza częstokroć wysuwała żądanie położenia kresu anarchii gospodarczej, panującej w Izraelu, oraz ustanowienia planowej gospodarki w kraju. Co więcej: gazeta nasza twierdziła, że niemożliwa jest zorganizowana absorpcja aliji bez planowania gospodarczego.

Jest rzeczą jasną, że komuniści zdają sobie sprawę z tego, że w ramach ustroju kapitalistycznego niemożliwe jest całkowite objęcie gospodarki systemem planowania. Postulat ten w naszych realnych warunkach należy traktować jako planowanie częściowe, jako żądanie zorganizowanego kierownictwa naszej gospodarki, stanowiącego pierwszy etap na drodze do właściwego planowania. Taka polityka byłaby bezwzględnie możliwa, gdyby u steru wia-

dzy stanął front robotniczy. Wychodziliśmy z założenia, że tego rodzaju planowanie gospodarcze skłoni front robotniczy do takich kroków, które osłabiłyby kapitalistyczny charakter gospodarki Izraela.

Również obecnie, gdy stało się jasne, że zamiast frontu robotniczego powstała koalicja reformistyczno - klerykalna — koalicja „trzeciej siły“ — wysuwamy nadal postulat planowej absorpcji aliji. I znów wychodzimy z założenia, że dla realizacji takiego planowania Mapai będzie zmuszona w końcu utworzyć front robotniczy. Albowiem nie ulega wątpliwości, że obecny rząd nie jest zdolny do ustanowienia systemu planowej absorpcji. Jak długo Mapai kieruje agendami państwa, pozostając w zależności od klerykalnej prawicy, jak długo lewica nie jest reprezentowana w rządzie — organ wykonawczy naszego państwa nie odważy się ograniczyć swobody działania kapitalistów, a tym samym nie potrafi przedsięwziąć organizacji gospodarki.

Jest rzeczą oczywistą, że wysuwając postulat planowania nie mamy na myśli planowania w stylu gazety „Haboker“. Nie chodzi nam tu o planowanie, sprowadzające się do ingerencji rządu przeciw robotnikom w celu zamrożenia płac, ani też „planowanie“ w stylu Marshalla, oznaczające pozbawienie robotników prawa do strajku przy pomocy karabinów i czołgów.

Po drugie, nie jest prawdą, jakoby „Kol Haam“ usiłował dowieść, że Izraelowi nie jest potrzebny kapitał z zagranicy. Komuniści rzecz jasna, są zainteresowani — i zdaje się, że również Ben Natan powinien być w tym zainteresowany — w ograniczeniu zależności Izraela od importu kapitału. Ale i my zdajemy sobie sprawę, że państwo Izrael nie będzie w stanie wchłonąć gospodarczo 200 tysięcy imigrantów rocznie bez dopływu kapitału i dewiz z zagranicy. Dlatego też komuniści apelują do światowego żydostwa o wzmożoną pomoc dla Izraela oraz spotęgowanie wysiłków w kierunku mobilizacji kapitału we wszystkich ośrodkach żydowskich. Komuniści zainteresowani są więc w dopływie kapitału żydowskiego z zagranicy. Twierdzą oni, że właśnie anarchia i brak stabilizacji ekonomicznej w Izraelu — rezultat, między innymi, kapitulacji Mapai przed burżuazją — osłabiają dopływ kapitału żydowskiego do Izraela. Komuniści nie sprzeciwiają się również obcym inwestycjom, pod warunkiem jednak, że zapewniona zostanie kontrola narodowa nad działalnością obcego kapitału i nie zostaną mu przekazane kluczowe pozycje gospodarcze, preferencje czy monopol. (Wiadomo na przykład, że opanowanie przez obcy kapitał Towarzystwa Elektrycznego i Potasowego wyrządziło naszej gospodarce wiele szkód. Komuniści sprzeciwiają się zaciąganiu pożyczek od amerykańskich czynników rządowych, albowiem tego rodzaju pożyczki nie są równoznaczne z normalnym dopływem kapitału i należy je traktować jako próby politycznego ujarzmienia kraju przy pomocy środków ekonomicznych, a jednocześnie związane są one z warunkiem usunięcia lewicy z rządu.

(„Kol Haam“, 23 marca 1949 r.)

Sprawa Izraela w ONZ

TEL-AWIW (Kol Israel) — Jak donoszą z Lake Success, Komisja Polityczna ONZ dyskutować będzie w dniu 27 bm. nad prośbą Izraela o przyjęcie w poczet członków Organizacji Narodów Zjednoczonych. W kołach politycznych twierdzi się, że w razie szybkiego zakończenia dyskusji w Komisji Politycznej, zaistnienie możliwości przyjęcia Izraela do ONZ przez Generalne Zgromadzenie jeszcze w ciągu bieżącej sesji.

Charakterystyczna jest wypowiedź dziennika amerykańskiego „New York Times“, który stwierdza, że należy oczekiwać; zmiany stanowiska niektórych państw południowo-amerykańskich. Jak widać, Stany Zjednoczone zdołały już w odpowiedni sposób „wpłynąć“ na te państwa w kierunku negatywnego ustosunkowania się do prośby Izraela. Nawet w wypadku zachowania przez te państwa swego poprzedniego stanowiska, ilość państw głosujących przeciw oceniana jest — według dziennika — na 10 do 12.

Niektóre delegacje, ustosunkowane pozytywnie do Izraela, interweniowały w ubiegłym tygodniu w Komisji Politycznej, aby ta zajęła się sprawą Izraela tuż po rozpatrzeniu zagadnienia kolonii włoskich. Interwencja ta odniosła pożądany skutek. Jak wiadomo, państwa demokratyczne ze Związkiem Radzieckim na czele wypowiedziały się za bezpośrednim przekazaniem sprawy Generalnemu Zgromadzeniu. Blok anglosaski preferował jednak wniosek oddania prośby Izraela pod dyskusję Komisji Politycznej, pragnąc w ten sposób opóźnić przyjęcie Izraela do ONZ. Lista państw stanowiących większość anglosaską w ONZ jest charakterystyczna. Następujące kraje głosowały za przekazaniem sprawy Komisji Politycznej: Afganistan, Argentyna, Belgia, Boliwia, Brazylia, Burma, Kuba, Dania, Egipt, Salvador, Abisynia, Grecja, Haiti, Indie, Iran, Irak, Liban, Luxemburg, Holandia, Norwegia, Pakistan, Peru, Arabia Saudyjska, Sjam, Szwecja, Syria, Turcja, Południowa Afryka, Wielka Brytania, Wenezuela i Jemen.

Kibuc im. Josefa Gardosza

NAHARIJA (Obsl. wł.) — Na wzgórzu opodal szosy Akko-cfat przystąpiono do wybudowania nowego osiedla im. Josefa Gardosza.

Spośród 140 członków kibucu na miejsce osiedlenia przybyło już 25 osób. Chłopcy ci w wieku od 20 — 25 lat są uczestnikami ruchu oporu przeciwko okupantom niemieckim na Węgrzech — bohaterowie epopei znanej w tym kraju pod nazwą „wielkiego ducha wyczyn“.

Do kraju przybyli równo przed dwoma laty i przeszkolenie rolnicze otrzymali w kibucach Ejn-Charod, Meaz Chaim i Dafne.

Pierwsy osiedleńcy zajmują się obecnie utworzeniem drogi, wiodącej z szosy do

szczytu wzgórza, gdzie wybudowane zostanie domostwo kibucu.

Po otrzymaniu traktoru — przystąpią oni do uprawy roli. Do ich dyspozycji odano 3000 dunamów ziemi w pobliskiej dolinie. Grunta te nadają się doskonale dla gospodarki intensywnej. Poza źródłem, dającym przeciętnie około 45 kubometrów wody w ciągu godziny — osiedleńcy mają możliwość gromadzenia w odpowiednio przyrządzonych rezerwuarach — wielkich ilości wody spływającej w okresie deszczów z pobliskich gór.

Około 20 towarzyszy kibucu jest słuzarzami, toteż planuje się założenie większych warsztatów mechanicznych.

Kibuc im. Josefa Gardosza ma się stać najpiękniejszym osiedlem w okolicy.

Szerokim echem w świecie odbił się Kongres w Obronie Pokoju

PARYŻ. (PAP). Światowy Kongres w Obronie Pokoju wywołał głęboki odzew na całym świecie. Ze wszystkich krajów nadchodzi wiadomości o zebraniach i manifestacjach na rzecz pokoju. Prasa podkreśla wielkie znaczenie Kongresu.

MOSKWA. (PAP). „Prawda“ zamieszcza korespondencję swego wysłannika w Paryżu, Żukowa, który stwierdza, że Kongres spowodował popłoch w obozie podżegaczy wojennych. Dowodzi tego m. in. fakt, że prasa reakcyjna, która początkowo usiłowała pominąć Kongres milczeniem ostatnio podjęła zaciekle ataki przeciwko jego uczestnikom i inicjatorom.

Referaty i przemówienia, wygłoszone na Kongresie — pisze Żukow — udowodniły niezbicie, że na całym świecie szerzy się i potężnieje niezwykły ruch w obronie pokoju i przeciwko podżegaczom wojennym.

HELSINKI. (PAP). Postępowa prasa fińska obszernie komentuje działalność Światowego Kongresu w Obronie Pokoju. Dziennik „Tykansan Sanemat“ zaznacza, iż w imieniu do prezydium Kongresu przedstawiciela fińskiego Meltti, wywołało uczucie dumy u narodu fińskiego.

Pismo „Vapaa Sana“ stwierdza, że nigdy jeszcze w dziejach ludzkości na jednym zgromadzeniu nie było reprezentowanych tylu mieszkańców różnych krajów świata i podkreśla, że wśród delegatów Kongre-

su znajdują się najwybitniejsi przedstawiciele kultury światowej i postępowych organizacji świata.

Prasa donosi jednocześnie, iż 29 kwietnia z okazji powrotu delegacji fińskiej z Paryża, w Helsinkach odbędzie się wielkie zgromadzenie, na którym członkowie delegacji zaznajomią obecnych z przebiegiem obrad Kongresu.

KOPENHAGA. (PAP). Dziennik „Land og Folk“ w obszernych sprawozdaniach z Kongresu wykazuje jego ogromne znaczenie dla sprawy utrwalenia pokoju. Depesze, listy i rezolucje, zamieszczone na łamach dziennika, dowodzą, iż naród duński śledzi, uważnie prace Kongresu.

TEL-AWIW. (PAP). Komitet Przygotowawczy Światowego Kongresu w Obronie Pokoju zainicjował w jednym z największych kinoteatrów Tel-Awiwu wiec masowy, który zgromadził licznych uczestników. Sala kinoteatru była przepełniona, to też wielu zebranych słuchało przemówień przed głośnikami na placu.

Przewodniczącym na wiecu dr Sneh wezwał naród Izraela do demaskowania działalności podżegaczy wojennych i uniemożliwienia nowych awantur wojennych. — Porównując wydatki na cele wojenne w USA i sumy przeznaczane na obronę w ZSRR, mówca oświadczył, iż dane te najlepiej dowodzą, kto zajmuje się przygotowaniem do nowej agresji. a kto budownictwem pokojowym

BEN GURION USTĄPI ZE STANOWISKA MINISTRA OBRONY?

TEL-AWIW (Obsl. wł.) — Podczas debaty nad projektem ustawy o zdemobilizowanych żołnierzach Ben Gurion, zapytany o dalsze losy ministerstwa obrony oświadczył: „Nie szukam dodatkowych zarobków. Mam nadzieję, że o ile obecny rząd utrzyma się czas dłuższy — ustąpię stanowisko ministra obrony narodowej komu innemu. Po załatwieniu umów z państwami arabskimi — dodał premier — nastąpi reorganizacja armii i potrzebny będzie minister obrony nie tylko na okres wojenny. Mam zamiar wtedy zwolnić się z zajmowanego stanowiska w ministerstwie obrony.“

POSIEDZENIE WŁADZ MIEJSKICH JERUZOLIMY.

TEL-AWIW (Kol Israel) — W dniu 24 bm. odbyło się posiedzenie zarządu miejskiego Jeruzolimy z udziałem min. spraw wewnętrznych Szapiry. Prezydent miasta Daniel Auster złożył sprawozdanie z rocznej działalności władz miejskich zwracając uwagę na specyficzne zagadnienia administrowania miastem. Prezydent Auster zażądał, aby rząd Izraela włączył miasto w plany osiedlenia żołnierzy i imigrantów oraz udzielił maksymalnej pomocy finansowej.

Zjazd komitetów żydowskich i organizacji społecznych w Łodzi

Dwudniowy zjazd przedstawicieli Komitetów Żydowskich i organizacji społecznych województwa łódzkiego zakończył się w niedzielę 24 b. m. wyborem nowych władz W. K. Z. i uchwaleniem rezolucji. — Rezolucja ta nakreśla zadania i postawę żydostwa polskiego w walce o pokój oraz we wspólnym marszu z polską klasą robotniczą ku socjalizmowi. Najlepszą odpowiedzią na knowania podżegaczy wojennych i międzynarodowej reakcji będzie wzmocniony wysiłek gospodarczy, przyspieszenie realizacji planów produkcyjnych oraz walka z elementami reakcyjnymi.

Do nowych władz W.K.Z. wybrano 31 przedstawicieli stronnictw politycznych, organizacji spółdzielczych, instytucji społecznych i kulturalnych oraz przodowników pracy. Z ramienia Zjednoczonej Z. P. R. Poalej Syjon i Z. P. R. Haszomer Haca-ir weszli tow. Beker, dr Blas, dr Epsztejn, Kagan i Rotenberg.

W ogłoszonym pierwszym dniu zjazdu referacje sprawozdawczym odpowiedzialny sekretarz W. K. Z., adw. A. Wertheim, omówił całokształt działalności W. K. Z. na przestrzeni minionych czterech lat. Zatrzymał się obszernie na działalności komitetu na polu produktywizacji ludności żydowskiej i normalizacji struktury socjalno-ekonomicznej Żydów łódzkich. Wytwórca spółdzielczość żydowska wnosi swój poważny wkład w rozwój gospodarki narodowej Polski Ludowej. Sprawozdawca przedstawił działalność na polu krzewienia kultury żydowskiej. Adw. Wertheim zilustrował osiągnięcia w dziedzinie opieki społecznej, opieki nad młodzieżą, ochrony zdrowia i szkolnictwa. Omawiając akcje prowadzone przez W. K. Z., poświęcił specjalną uwagę akcji na rzecz odbudowy teatru żydowskiego w Łodzi zakończonej przekroczeniem planowanej sumy zbiorkowej. — Kończącą część przemówienia prelegent poświęcił omówieniu niedociągnięć w pracy

LIGA PRZYJAŹNI IZRAELSKO-RADZIECKIEJ ROZSZERZA SWĄ DZIAŁALNOŚĆ.

TEL-AWIW (kor. wł.). Od czasu, gdy Związek Radziecki udzielił młodemu państwu Izrael poparcia — wzmogły się wśród jiduw żydowskiego sympatie dla kraju socjalizmu. Nie dziw więc, że szereg Ligi przyjaźni izraelsko-radzieckiej wzrosły trzykrotnie w ciągu ostatniego roku i nadal przybywają nowi członkowie.

Do Towarzystwa należy cały szereg wybitnych malarzy, artystów, adwokatów, agronomów, nauczycieli itp. W partiach robotniczych prowadzi się propagandę celem zachęcenia członków do wstępowania w szereg Ligi. Oddział Ligi w Tel-Awiewie ma do zanotowania niemało udanych imprez. Należy do nich w pierwszym rzędzie: wystawa radzieckiej sztuki wojennej, wyświetlanie dziesiątków filmów radzieckich oraz tłumaczenie książek pisarzy rosyjskich.

Wkrótce zostanie otwarta w Tel Awiewie świetlica, w której znajdą wszyscy przyjaciele Związku Radzieckiego wielki wybór czasopism i książek w językach na rodów. ZSRR oraz w tłumaczeniu hebrajskim.

PRASA WĘGIERSKA PROTESTUJE PRZECIW UNIEWINNNIENIU ZBRODNIERZA WOJENNEGO PRZEZ TRYBUNAŁ W NORYMBERDZE

BUDAPESZT (TELEPRESS) 13. 4. 49 r. 13 pism węgierskich z rozczarowaniem komentuje w dniu wczorajszym uniewinnienie Edmunda Weesenmeyera, przez amerykański sąd wojskowy w Norymbierdze. Weesenmeyer był wysłannikiem Hitlera na Węgry w roku 1944, kiedy kraj ten został zajęty przez niemieckich okupantów. Dzienniki węgierskie stwierdzają, że wspomniany zbrodniarz wojenny odpowiedzialny jest za masowe deportacje Żydów i elementów demokratycznych z Węgier.

Komunistyczny organ „Sabath Nep“, stwierdza że decyzja amerykańskiego sądu w Norymbierdze stanowi jawne pogwałcenie traktatu pokojowego, zgodnie z którym zbrodniarze wojenni powinni być przekazywani władzom tych krajów, gdzie popełnili swe zbrodnie.

„Rząd węgierski — pisze dalej „Sabath Nep“ — domagał się wielokrotnie wydania Weesenmeyera, lecz naprzóżno. Wyrok norymbierdzki jest dowodem, że amerykański imperializm zamierza raz jeszcze powtórzyć rok 1944“.

dotychczasowego Komitetu oraz wytyczeniu zadań stojących przed nowym Komitetem.

Dyskusja, jak już pisaliśmy, toczyła się dookoła aktualnych zagadnień gospodarczych, społecznych i politycznych. Głos zabierali przodownicy pracy, reprezentanci spółdzielni, nauczyciele, literaci, działacze polityczni i t.d.

Przedstawiciel Z. P. R. Haszomer Haca-ir, tow. dr Epstein w swoim wystąpieniu podkreślił rewolucyjną tradycję i postawę naszej partii w walce o pokój i realizację socjalizmu. Wskazał, że front walki o pokój nie zna granic geograficznych i niewątpliwie jednym z ważnych odcinków tego frontu jest Izrael. Zjednoczona Partia Robotnicza Mapam, której siła nie może podlegać dyskusji, stoi na straży suwerenności młodego państwa żydowskiego, utworzonego w walce z imperializmem angielskim. Nie dopuści ona do tego, by Izrael wpadł w sidła imperializmu anglo-amerykańskiego, stając się narzędziem antyradzieckich machinacji.

Linia podziału klasowego przebiega również w społeczeństwie żydowskim. Z reakcją żydowską walczyliśmy i będziemy nadal walczyć, demaskując jej antyludowe oblicze. Dlatego też musimy wzmocnić siły pokoju i postępu w państwie żydowskim. Siły te wzrastają wraz z każdym naszym towarzyszem, ze wszystkich stron świata

zdążających do Izraela. Wierzmy, że prawda ta znajdzie pełne zrozumienie i całkowite poparcie w obozie demokracji, budującym zręby bezklasowego społeczeństwa opartego na równości i sprawiedliwości społecznej.

Tow. Kagan (Zjednoczona Z.P.R. Poalej Syjon) w obszernym swym przemówieniu zwrócił uwagę na dyferencjację społeczno-klasową w syjonizmie. Nie należy umniejszać roli i poszczególnych wkładów w pracach WKZ. Polemizuje on z wywodami dyskutantów, którzy usiłują stworzyć sztuczne przegrody pomiędzy postępowymi ugrupowaniami, reprezentowanymi w WKZ.

Drugi przedstawiciel tej partii tow. Rotenberg, mówił również o ogromnej pracy, jaką włożyły w budowę i działalność WKZ żydowskie stronnictwa polityczne. Stojąc całkowicie na gruncie zacieśnienia współpracy z proletariatem Polski, nad umocnieniem podstaw Polski Ludowej, trzeba jednak liczyć się z aspiracjami narodo-wyzwoleńczymi części Żydów polskich, związanymi z Izraelem, tym bardziej, że nie ma sprzeczności między tymi naturalnymi zjawiskami społeczno-politycznymi.

W dyskusji zabrali jeszcze głos ob. ob. Mirski, Feingoldowa, Lastik, Pacanowski, adw. Rogoziński, Bergman, Helman i inni. Debatę podsumował członek CKZP Sz. Zachariasz, który polemizował z wywodami niektórych mówców.

Izrael nie odda Jerozolimy

TEL-AWIW (Kol Israel) — Min. Szaret wypowiadając się na konferencji prasowej w sprawie przyszłości Jerozolimy stwierdził, że daje się zaobserwować, iż pewne delegacje z Lake Success skłaniając się ku koncepcji umiędzynarodowienia Jerozolimy. Dlatego też rząd Izraela uważa za stosowne ponownie wypowiedzieć się w tej sprawie. Nowe Miasto Jerozolimy jest nieodłączną częścią państwa Izrael. Izrael nie zgodzi się na oderwanie go od swego terytorium pod jakimkolwiek pretekstem.

Mówiąc o swym pobycie w USA min. Szaret oświadczył, że społeczeństwo ży-

dowskie Ameryki nigdy nie wykazywało tak wielkiego zainteresowania państwem Izrael, jak obecnie. Wyrazem tego jest tegoroczna akcja United Jewish Appeal, która da 250 milionów dolarów na cele pomocy Izraelowi.

Również prez. Weizman, bawiący w USA, wypowiedział się na temat Jerozolimy w czasie bankietu wydanego na jego cześć w Białym Domu. Prez. Weizman oświadczył: „Żądanie umiędzynarodowienia Jerozolimy jest bezpodstawne. Bezpieczeństwo miasta wymaga pozostawienia go w ramach terytorium Izraela.“

Liga walki z rasizmem w obronie pokoju

WARSZAWA (PAP) W Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Naczelnej Ligi do Walki z Rasizmem. Obradom przewodniczył prezes ob. wiceminister Sokorski.

Przedmiotem obrad Rady były sprawozdania z działalności organizacji za rok 1948, wybór nowego zarządu oraz sprawy ideologiczne, związane z włączeniem Ligi do ogólno-światowego frontu walki o pokój.

Wiceminister Sokorski omówił w swym zagajeniu wytyczne prace na rok

bieżący. Szczegółowo ten temat rozwinął w swoim referacie ideologicznym wiceminister Krasowska, podkreślając znaczenie prac Ligi do Walki z Rasizmem, w akcji zmobilizowania sił społecznych w obronie światowego pokoju.

Na zakończenie obrad zebrani uchwalili rezolucję, w której m. in. czytamy: „Rada Naczelna oceniając rozwój sytuacji międzynarodowej, podkreśla, że mimo coraz gwałtowniejszej histerii wojennej imperialistów i podżegaczy wojennych oraz jawnego łapania przez nich

Postulaty pracowników pocztowych Izraela

Na marginesie strajku pracowników pocztowych w Izraelu, „Al Hamiszmar“ zamieszcza następujące uwagi pióra H. Rubina:

„Strajk ostrzegawczy pracowników pocztowych, który odbył się przed dziewięciami dniami, był wyrazem rosnącego napięcia w różnych kołach urzędniczych.

Pracownicy pocztowi wysunęli dwa główne zarzuty przeciwko kierownictwu swego urzędu:

- nieuzasadnioną żadnymi obiektywnymi względami zwłokę w załatwianiu spraw, dotyczących kwestii płac i za szeregowania, oraz
- niedwuznaczną tendencję, zmierzającą do pokrzywdzenia pracowników — szczególnie starszych spośród nich — jeśli idzie o zaszerogowanie do poszczególnych grup płacy.

W myśl czasowego porozumienia, zawarłego przed kilkoma miesiącami między Histadrutem a Organizacją Urzędników Państwowych, poruszone wyżej zagadnienia miały być oddawna definitywnie załatwione. Towarzysze z Mapam, zasiadający w Komitecie krajowym Organizacji, ostrzegli w owym czasie urzędników państwowych przed możliwościami różnych niesłusznych przesunięć przy ustalaniu płac. Rzeczywistość dowiodła, w jakiej mierze trafne były te przewidywania, a strajk funkcjonariuszy pocztowych uwydatnił jeszcze jaskrawiej, że istnieje grani-

ca cierpliwości pracownika, który ma prawo wiedzieć, ile wynosi jego właściwe uposażenie.

Rozumie się, że urzędnicy nie mogą się zadowolić jedynie teoretycznym załatwieniem tego problemu. Są oni uprawnieni do wykorzystania wszystkich możliwości, by zapewnić sobie zarobek, odpowiadający wymaganym od nich wysiłkom. Pracownicy pocztowi, jeszcze z czasów mandat, należeli do najbardziej upośledzonych spośród urzędników państwowych. Ich strajk, który odbył się kilka dni temu i spotkał się ze szczerą sympatią całego społeczeństwa żydowskiego — wybuchł w chwili, gdy pracownicy pocztowi nie mieli innych możliwości, by zmusić administrację brytyjską do spełnienia ich słusznych żądań. Również obecny strajk ostrzegawczy był wyrazem ich przekonania, że kierownictwo poczty zamierza zaszerogować ich do niższych grup uposażeniowych. Jest bowiem rzeczą jasną, że w obecnych warunkach nie można utrzymać rodziny z pensji miesięcznej wynoszącej 45 — 50 funtów izraelskich.

Nie wiemy, jaki obrót przybierze ta sprawa. Przypuszczamy jednak, że kierownictwo poczty nie wystawi dłużej na próbę cierpliwości swych pracowników. Jest również rzeczą konieczną, by organizacja zawodowa z większą energią i stanowczością stanęła w obronie praw tej stale upośledzonej warstwy funkcjonariuszy państwowych“.

Z ŻYCIA PARTII HASZOMER HACAIR

PLENUM WOJEWÓDZKIEGO KOMITETU PARTYJNEGO HASZOMER HACAIR NA DOLNYM ŚLĄSKU. WROCŁAW.

Dnia 24 kwietnia odbyło się tu plenum Wojewódzkiego Komitetu Partyjnego Haszomer Haca-ir z udziałem sekretarzy kół partyjnych i wszystkich członków Komitetu Wrocławskiego. Centralny Komitet reprezentowali gen. sekretarz tow. Sztrachman oraz tow. M. Lamm.

Po obszernym referacie tow. Sztrachmana na temat: „Walka o pokój a naród żydowski“ rozwinęła się ożywiona dyskusja, w której udział wzięli tow. tow. Boruszek, Rubin (Strzegom), Lipszyc (Wałbrzych), Kroner, Szafran (Bielawa), Antosiewicz, Lichtensztejn (Dzierżonów), Werses, Lefelszyl (Legnica), Borensztejn, Jagodziński (Kłodzko), Rotsztejn (Swidnica), dr Alpert (Dzierżonów), Ratner, Huberman, Tuszman (Wałbrzych), Plockier (Zary) i M. Lamm.

Po zreasumowaniu wyników dyskusji tow. Sztrachmana, wybrano nowy Wojewódzki Komitet Partyjny Dolnego Śląska, w skład którego weszli tow. tow. Boruszek, Huberman, Kroner, Lefelszyl, Lichtensztejn, Rauchwerger, Rozenfeld, Tuszman i Werses, oraz jako kandydaci tow. tow. Fruchtmann i Szafran.

TRADYCYJNY SEDER W ZIOMKOWSTWIE WILEŃSKIM.

ŁÓDŹ. — Bardzo uroczyste wypadł w tym roku wieczór sederowy urządony staraniem wileńskiego ziomkostwa w Łodzi. Na wieczorze obecni byli oprócz Żydów wileńskich również Warszawianie, Lwowianie, Żydzi łódzcy, wołyńscy i inni. Uroczystość zagał dr Libo, który udzielił głosu ob. C. Rajakowi celem ogłoszenia przemówienia okolicznościowego.

Po przemówieniu ob. Icchak Milakowski odczytał kilka udanych humoresek a znana aktorka N. Kareni odśpiewała szereg pieśni ludowych. W serdecznej atmosferze zebrani zabawili się do późnej nocy.

zasad ONZ, rosną i potężniają na całym świecie siły postępu i pokoju, na czele których kroczy Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej.

Rada Naczelna wita gorąco Kongresy Pokoju w Paryżu i Pradze oraz wyraża przeświadczenie, że stanowią one będą historyczny etap w walce nas pracujących o pokój.

W obliczu potężnego nurtu sił pokoju, obóz imperialistyczny sięga do coraz to nowych metod ekspansji: od ekonomicznego opanowania krajów zniszczonych, poprzez szantaż wojenny i montowanie agresywnych paktów.

Obóz imperialistyczny, wydobywając z faszystowskiego lamusa rasistowskie teorie o nierówności narodów oraz deklamując o misji dziejowej narodu amerykańskiego, nadaje im nowy sens, dostosowany do zmienionych warunków historycznych. W ten sposób maskuje istotny charakter swoich agresywnych poczynań, propaguje rozkładowe zasady kosmopolityzmu, głosząc powstanie światowego, panatlantyckiego organizmu gospodarczego i państwowego pod egidą Stanów Zjednoczonych AP.

Rada Naczelna stwierdza, że w nowej sytuacji politycznej nie można skutecznie walczyć z próbami wskrzeszenia rasizmu, z dyskryminacją narodów, nie można walczyć o braterstwo ludów, bez demaskowania istotnych celów i metod imperializmu, bez ścisłej współpracy ze Związkiem Radzieckim, bez równoczesnej walki o pokój i ustrój sprawiedliwości społecznej“.

W skład nowego Zarządu Głównego Ligi do Walki z Rasizmem weszli, min. Henryk Jabłoński jako prezes oraz jako członkowie: poseł Arczyński, ob. Czabakowa, poseł Dobrowolski, ob. Dynar, mgr Górecki, inż. Hiżowa, dyr. Jodłowski, prof. Kumaniecki, ob. Kurpiowski, dr Sawicki, red. Schayor, red. Strumph-Wojtkiewicz, ob. Wajtyga i prof. Żukowski.

Ruch kibucowy -- to podstawowa siła osadnictwa w Izraelu

TEL-AWIW (Kor. wł.) W ubiegłym tygodniu odbyło się tu plenarne posiedzenie Komitetu Wykonawczego kibucu Arci Haszomer Hacair, na którym Jaakow Chazan wygłosił obszerny referat na temat dróg ruchu kibucowego w państwie Izrael.

„Z chwilą proklamowania państwa nie skończyła się jeszcze rola ruchu kibucowego — stwierdził prelegent. Wręcz odwrotnie: obiektywne potrzeby narodu na pierwszym etapie samodzielnego bytu politycznego, obarczają kibuce misją, która zadecyduje o przyszłości naszego dzieła. Poza chalucowym ruchem kibucowym, jako trzonem walczącego ruchu robotniczego, nie znajduje się w kraju siła zdolna do zaludnienia pustkowi i zespolenia tysięcznych rzesz imigrantów w twórczy organizm narodowy“.

W dalszym ciągu swego referatu J. Chazan przedstawił trudności, jakie spiętrzyły się na drodze ruchu kibucowego w ciągu ubiegłego roku — zarówno w rezultacie wojny, jak i z powodu polityki wewnętrznej stojącego u władzy reformizmu izraelskiego. Mówca zaznaczył, że o ile dotychczas ruch syjonistyczny kształtował oblicze jiszuwu, to obecnie państwo do pewnego stopnia decyduje o obliczu diaspory. Przed nami wyłonił się obecnie problem, w jakim kierunku wykrystalizuje się charakter narodu powracającego do ojczyzny.

Obecny rząd dąży do ustanowienia systemu absorpcji i kolonizacji, opartej na przymusowych środkach administracyjnych. Co prawda rząd jest w stanie skierować aliję na wieś, ale wątpimy, czy zdoła on zmusić imigrantów do pozostania tam i stałego osiedlenia się na roli. Ten cel da się osiągnąć jedynie drogą wychowania tych ludzi, czego do

konać może wyłącznie czynnik społeczny. Stąd wniosek, że państwo z konieczności będzie musiało się zwrócić o pomoc do ruchu kibucowego.

„Jesteśmy świadkami nader niepokojącego zjawiska — powiedział w dalszym ciągu J. Chazan. Powstają oto w Izraelu różne małe ośrodki, w których skupiają się ludzie z tego samego kraju, separując się od reszty jiszuwu i uprawiając na dal swe zawody galutowe. Tym samym zostaje wykoślawiona linia realizacji syjonizmu. Wiadomo bowiem, że istotą naszego odrodzenia narodowego jest przezwyciężenie oraz uzdrowienie ekonomiczne, społeczne i kulturalne mas ży-

dowskich — a nie tylko sprowadzenie ich do kraju. Skutecznie przeciwdziałając tej niebezpiecznej tendencji w rozwoju naszego jiszuwu, może jedynie ruch kibucowy, będący decydującym czynnikiem natury gospodarczo - społecznej, jak i kulturalno-wychowawczej.“

„O ile może być mowa — stwierdził J. Chazan — o jakiejś odrębnej, izraelskiej odmianie drogi do socjalizmu, to wiedzie ona przez ruch kibucowy.“

W drugiej części swego referatu J. Chazan omówił konkretne zadania, stojące przed ruchem kibucowym w dziedzinie wychowania, kultury, absorpcji nowej aliji i kolonizacji.

Przed konferencją w Lozannie

TEL-AWIW. (Kol. Israel). W konferencji pomiędzy Izraelem a państwami arabskimi, która odbędzie się w Lozannie, wezmą udział: Izrael, Egipt, Liban i Transjordan. Ponieważ rząd transjordański nie wyznaczył dotychczas swojej delegacji, członkowie Komisji Pojednawczej zwrócili się do rządu Transjordanii w Paryżu, prosząc go o uczestniczenie w obradach.

Rząd Iraku zrezygnował z uczestnictwa w konferencji.

Odnosnie udziału Syrii min. spraw zagr. Izraela Szaret oświadczył: „Izrael przystąpi do rokowań z Syrią dopiero po zakończeniu pertraktacji o zawieszeniu broni“. Oświadczenie to przekazane zostało rządowi syryjskiemu.

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI POJEDNAWCZEJ U PREMIERA BEN GURIONA.

JEROZOLIMA. (ŻAT). Przewodniczący Komisji Pojednawczej ONZ Mark Ethridge złożył wizytę premierowi Ben Gurionowi. Następnie Ethridge udał się na inspekcję do Negewu. Zamierza on w szczególności zbadać sytuację w Akabie i Ejlat.

W dniu 25 b. m. udali się do Lozanny: Eliahu Sason i Gerszon Hirsch. Dr Ejtan wraz z Myronem udadzą się do Lozanny we czwartek.

10.000 NOWYCH DRZEWEK W IZRAELU

JEROZOLIMA. (ŻAT). Dla uczczenia pamięci działacza żydowskiego w Montrealu Hary Blumenfelda, postanowiono w swoim czasie zasadzić 10.000 drzewek. Niedawno akcję tę zapoczątkował syn Blumenfelda zaszczerpiwszy pierwsze drzewka na wzgórzu znajdującym się w rękach żydowskich. Nowe Elan w odległości 15 km. od Jerozolimy.

W uroczystości zasadzenia pierwszych drzewek wzięli udział: Elias Epszajn z Keren Kajemetu i Mojżesz Marguliński z Kopenhagi.

ROZBUDOWA NATANII I HAIFY.

TEL-AWIW. (ŻAT). Założone niedawno towarzystwo budowlane „Amidar“ rozpoczęło budowę 900 jednostek mieszkaniowych w Natanii i Haifie. W związku z uroczystością założenia kamienia węgielnego pod nowe domy w Natanii, wygłosił przemówienie skarbnik Agencji Żydowskiej i prezes towarzystwa „Amidar“ — dr. Izrael Goldsztein.

Mówca oświadczył, że do końca bież. roku liczba imigrantów, którym trzeba będzie dostarczyć mieszkań, wzrośnie do 150 tysięcy. W ciągu tego okresu należy koniecznie wybudować 50.000 mieszkań.

Dr Goldsztein podkreślił, że „Amidar“ nie rozporządza takimi funduszami, które są potrzebne dla realizacji wytyczonych celów. Mówca zaapelował do Żydów amerykańskich, aby dopomogli w rozwiązaniu jednego z najbardziej palących problemów Izraela.

Czy zamach stanu w Libanie?

KAIR (TELEPRESS) 12. 4. 1949 r. — Koła zbliżone do brytyjskiego Wydziału Środkowego Wschodu, kierowanego przez gen. Claytona, oczekują w najbliższych dniach „poważnych wydarzeń“ w Bejrucie, stolicy Libanu. Jest to jeden z dwóch najważniejszych krajów arabskich, przez które ma przebiec projektowany rurociąg z Iranu i wschodniej Arabii Saudyjskiej.

Jak się dowiaduje korespondent Telepressu, zakończone zostały przygotowania do akcji, która wprowadziłaby „harmonię“ pomiędzy Bejrutem a Damaszkiem“. Akcja ta ma na celu obalenie rządu Solkhyego i ustanowienie dyktatury wojskowej, na wzór reżimu, wprowadzonego przez pułk. Zaima w sąsiedniej Syrii.

Według wiadomości, pochodzących z tego samego źródła, brytyjski minister pełnomocny w Libanie podkreślił w swym raporcie, że wśród miejscowej ludności wzrastają opozycyjne nastroje. Ludność ta domaga się bowiem, by kraje Lewantu trzymały się z dala od planowanego przez Angloamerykanów „Blok Wschodni“, który ma być w istocie rzeczy antyradykalnym paktem wojskowym pomiędzy Turcją i państwami arabskimi.

Polityczna temperatura w stolicy Libanu podniosła się znacznie wskutek wiadomości, udzielonego przez pułk. Zaima pra-

— W dniu 25 bm. obradowała w Jerozolimie komisja izraelsko - transjordańska. Tematem rozmów były problemy, które nie zostały rozwiązane w okresie rokowań na wyspie Rodos.

— Poseł Wielkiej Brytanii w Izraelu Alexander Helm odbył rozmowę z min. Bevinem przed odjazdem na swą placówkę dyplomatyczną w Tel-Awii. Poseł brytyjski rozpoczął swe urzędowanie w Izraelu w dniu 10 maja.

— W Jerozolimie zorganizowany zostanie kurs dla nauczycieli języka hebrajskiego, przybyłych z krajów diaspory. Kurs ma zadanie zaznajomić słuchaczy z ostatnimi przemianami i rozwojem, jakiemu uległ język hebrajski w ciągu ostatniego czasu w Izraelu.

— Prez. Weizman w czasie bankietu wydanego w Białym Domu na jego cześć, omówił osiągnięcia państwa Izrael w okresie pierwszego roku niepodległości. Przedstawiając najważniejsze problemy, przed jakimi stoi Izrael, prez. Weizman oświadczył: „Będziemy dążyć do intensywnego rozwoju naszego rolnictwa i przemysłu. Żywnym przyjaźni dla wszystkich państw miłujących pokój. Będziemy dążyć do pokoju z Arabami.“

— Staraniem brytyjskiej sekcji Światowego Kongresu Żydowskiego odbyła się w Londynie uroczystość z okazji 6-jej rocznicy powstania w getcie warszawskim. Członek parlamentu brytyjskiego Silverman podkreślił w swym przemówieniu, że hitlerowcom nie udało się zniszczyć narodu żydowskiego. Wobec odrzucenia się idei hitlerowskiej w Europie, cały naród żydowski winien zdać sobie sprawę, że miejsce jego znajduje się po stronie postępujących sił w świecie.

Zgon rab. Meira Berlina

JERUZALEM. (ITA). W dniu 18 kwietnia zmarł rabin Meir Berlin w wieku lat 69. Berlin był przewodniczącym Światowej Organizacji „Mizrachi“. Minister religii rabin Fiszman zarządził dzień żałoby, w ciągu którego zabroniono urządzania zabaw i innych imprez o podobnym charakterze.

Rabin Berlin został pochowany w Bet Meir.

Urodził się w Wołoszynie w roku 1880. Ojciec jego rabin Naftali Cwi Jehuda Berlin był kierownikiem jesziboty wołoszyskiej. Rabin Meir Berlin został w r. 1910 sekretarzem generalnym Światowej Organizacji „Mizrachi“. W tym czasie wydaje tygodnik „Haiwri“ ukazujący się w Berlinie. W 1914 r. zakłada organizację „Mizrachi“ w Ameryce, gdzie do 1921 roku kontynuował wydawnictwo „Haiwri“. Dwa lata później osiedla się w Jerozolimie.

Jako przewodniczący Światowej Organizacji „Mizrachi“ często odwiedzał placówki żydowskie w Europie i Ameryce. Był jednym z przeciwników podziału Palestyny. Stał na stanowisku utrzymania Jerozolimy jako centrum życia religijnego i na rodowego Żydów. Przez pewien jednak czas zgadzał się r. a umiędzynarodowienie Świętego Miasta. Był rzecznikiem zjednoczenia Żydów — ortodoksem w skali światowej.

Ustawa o zdemobilizowanych żołnierzach uchwalona przez Konstytantę

TEL-AWIW (Kol. Israel) — W dniu 24 bm. odbyło się posiedzenie rządu Izraela, na którym omawiano projekt w sprawie zaopatrzenia ludności oraz ograniczenia importu i konsumpcji, zgłoszony przez min. Dow Josefa.

Następnego dnia odbyła się sesja parlamentu, w czasie której zakończono dyskusję nad ustawą o ochronie żołnierza zdemobilizowanego. Na porządku dziennym sesji figurowała również sprawa budżetu państwowego na miesiąc maj i czerwiec. Parlament zatwierdził w drodze głosowania ustawę, zapewniającą zdemobilizowanym żołnierzom powrót na poprzednie placówki. Ustawa wejdzie w życie z dniem 15 maja br.

Zapowiedziano na następny dzień deklarację premiera Ben Guriona w związku z problemem demobilizacji żołnierzy i absorpcji imigracji oraz metod walki z drożyzną. Min. Szaret złoży sprawozdanie

ze swego pobytu w USA na forum komisji spraw zagranicznych i obrony kraju. Równocześnie plk. Jadin zreferuje sprawę związane z obronnością kraju.

Przedstawiciel frakcji parlamentarnej Mapam tow. Cyzling zainterpelował u ministra Szazara w sprawie losów projektu ustawy o powszechnym obowiązku nauki, złożonego parlamentowi przez Mapam. W odpowiedzi min. Szazar stwierdził, że rząd Izraela opracowuje projekt ustawy, który przedstawiony wkrótce zostanie parlamentowi. Odpowiedź ministra wywołała ogólne zdziwienie wśród posłów, gdyż, jak wiadomo, odpowiedni projekt został już uprzednio zgłoszony przez Mapam.

Odnosnie budżetu państwowego na miesiąc maj, czerwiec, sesja postanowiła przekazać sprawę komisji finansowej.

ŻOŁNIERZE IZRAELSCY UCZĄ SIĘ HEBRAJSKIEGO.

TEL-AWIW. (Obsl. wł.). Armia Izraela przestawiona została już na stopę pokojową. Dowództwo naczelne wydało rozporządzenie, mocą którego w oddziałach winna odbywać się nauka języka hebrajskiego w ramach działalności kulturalnej wśród żołnierzy. Każdy żołnierz w armii Izraela nie znający hebrajskiego musi posiadać pewną znajomość tego języka do dn. 1 lipca b.r.

PLAN NAWODNIENIA IZRAELA.

TELAWIW. (Obsl. wł.). Ministerstwo rolnictwa zajmuje się obecnie planami nawodnienia 20 rejonów położonych w różnych częściach kraju. Wyższy urzędnik ministerstwa Chaim Halpern oświadczył w przemówieniu, wygłoszonym na zjeździe agronomów, że plan rządowy przewiduje nagromadzenie 850 milionów m³ wody dziennie na cele nawodnienia.

Część wody, która wprowadzona będzie z rzeki Jarkon skierowana zostanie do Negewu, pozostała zaś do Jerozolimy. Pierwsza połowa prac na tym odcinku ma być wykonana w ciągu pięciu lat.

Halpern podkreślił, że na realizację planów nawodnienia potrzebne są ogromne fundusze. Izrael spodziewa się, że środków finansowych na ten cel dostarczy ofiarne skupiska żydowskie na całym świecie.

RADIOAPARATY
NAPRAWIA
FACHOWO
SZYBKO
TANIO
dyplomowany mistrz radiotechnik
F-ma B. SZTAMLER
Łódź, ul. Próchnika 13 tel. 141-78

DO CZYTELNIKÓW!

Zwracam się tą drogą do tych wszystkich, którzy mogliby mi udzielić informacji dotyczących zagłady Cyganów w latach 1939 — 1945, lub też są w posiadaniu jakichś dokumentów, dotyczących martyrologii Cyganów w czasie ostatniej wojny — aby zechcieli powiadomić mnie o tym pod adresem: Włochy koło Warszawy, ul. Wielkie Łuki 19, m. 1.

Przed wszystkim chodzi mi o relacje osób, które były naocznymi świadkami jakiegoś fragmentu prowadzonej przez Niemców akcji likwidacyjnej wobec Cyganów.

Informacje i materiały potrzebne mi są w celu wykorzystania w opracowanym przez mnie szkicu o zagładzie Cyganów w okresie okupacji niemieckiej.

Jerzy Ficowski.

Cennik ogłoszeń: drobne po 15 zł za wyraz (minimum 150 zł). Ogłoszenia wymiarowe (za 1 mm szerokości i szpalty) w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia po zł 60. — W tekście zł 80. — Ogłoszenia zamiejscowe uwzględniamy po uprzednim przekazaniu należności na za ogłoszenie. Adres Redakcji: Łódź, ul. Wieńkowskiego 4-8. Skrzynka pocztowa 20. Tel. 269-01. Konto PKO 4560. Prenumerata miesięczna wraz z opłatą pocztową — 150 zł. Wydawca: HASZOMER HACAIR w Polsce. Druk. R. S. W. „PRASA“ Łódź, ul. Żwirki 17. Redaguje Kolegium D-025855